

STORTINGET

Innst. 294 L

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Prop. 35 L (2025–2026)

Innstilling fra justiskomiteen om Endringer i politiloven og tvangsfullbyrdelsesloven m.m. (kjønnsnøytrale betegnelser)

Til Stortinget

Innledning

Stortinget ba 30. april 2019 «regjeringen å sørge for kjønnsnøytrale titler i alle av statens virksomheter», jf. anmodningsvedtak nr. 497 (2018–2019). For politi- og lensmannsetaten ble dette i praksis gjennomført i 2021 ved at en de steder der betegnelsene lensmann, lensmannskontor og lensmannsdistrikt ble benyttet, gikk over til å benytte betegnelsene politistasjonssjef, politistasjon og politistasjonsdistrikt.

I proposisjonen her foreslås en tilsvarende forenkling i lovverket. Dessuten foreslås at uttrykkene «politimann» og «polititjenestemann» går ut.

I lovgivningen om politiets oppgaver innen den sivile rettspleien på grunnplanet har uttrykket «namsmann» en sentral plass som koblingsbegrep. Selv om «namsmann» ikke er en stillingstittel, synes det naturlig å erstatte også dette uttrykket med en kjønnsnøytral betegnelse. Det foreslås at det eksisterende uttrykket «namsfogd» benyttes også på denne måten.

Politi- og lensmannsetatens særlige oppgaver etter landslottloven foreslås opphevet.

I tvisteloven, patentloven og varemerkeloven foreslås ajourføring av enkelte henvisninger til tvangsfullbyrdelsesloven etter endringene i tvangsfullbyrdelsesloven ved den nye innkrevingsloven.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, June Trengereid Gruer, Erik Hager, Farukh Qureshi og Kristine Løfshus Solli, fra Fremskrittspartiet, Anette Carnarius Elseth, lederen Jon Engen-Helgheim, Finn Krokeide og Stian Storbukås, fra Høyre, Mahmoud Farahmand og Mari Holm Lønseth, fra Senterpartiet, Bent-Joacim Bentzen, fra Miljøpartiet De Grønne, Julie E. Stuestøl, og fra Kristelig Folkeparti, Hans Edvard Askjer, viser til Prop. 35 L (2025–2026) om endringer i politiloven og tvangsfullbyrdelsesloven m.m. (kjønnsnøytrale betegnelser).

Komiteen viser til at proposisjonen følger opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 497 (2018–2019) om å innføre kjønnsnøytrale titler i statens virksomheter. Komiteen viser til at dette arbeidet allerede i 2021 i stor grad er gjennomført i praksis i politi- og lensmannsetaten, og at lovendringene i hovedsak innebærer en språklig og systematisk oppdatering av gjeldende regelverk.

Komiteen merker seg forslaget om å fjerne lensmannsterminologien fra lovverket og erstatte denne med politistasjonsterminologi. Komiteen viser til at skillet mellom lensmanns- og politistasjonsdistrikt i dag i all hovedsak er av terminologisk art, og at en forenkling av begrepsbruken er ment å bidra til et mer oversiktlig og tilgjengelig regelverk.

Komiteen merker seg videre forslaget om å erstatte uttrykket «namsmann» med «namsfogd» som et kjønnsnøytralt koblingsbegrep i regelverket om den sivile rettspleien på grunnplanet. Komiteen viser til at «namsmann» ikke er en stillingstittel, men at departe-

mentet vurderer at det likevel er hensiktsmessig å benytte kjønnsnøytral terminologi også her.

Komiteen viser til at et bredt flertall av høringsinstansene støtter forslagene i høringsnotatet, og at det ikke har fremkommet vesentlige innvendinger mot de foreslåtte endringene.

Komiteen merker seg at innholdet i lovforslaget i all hovedsak er av språklig og teknisk karakter, og ikke innebærer realitetsendringer av betydning for politiets oppgaver eller organisering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, støtter regjeringens forslag. Flertallet viser til at endringene følger opp Stortingets anmodningsvedtak om kjønnsnøytrale betegnelser, og at de i hovedsak er av språklig og teknisk karakter. Flertallet merker seg videre at forslagene ikke innebærer realitetsendringer av betydning, og at de har bred støtte i høringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener denne prioriteringen er helt feilslått. Disse medlemmer viser til at vi står i en tid hvor flere politidistrikt uttrykker dyp bekymring for bemanningen. I Oslo politidistrikt har oppdrag knyttet til det politiet definerer som hovedstadsoppdraget, herunder vakthold og sikringsoppdrag, demonstrasjoner, arrangementer og statsbesøk økt med 320 pst. fra 2019 til 2024. Dette beslaglegger 70 000 flere timeverk, noe som tilsvarer 100 politifolk. Disse medlemmer mener det ville vært en langt viktigere bruk av ressurser å få på plass tre politifolk per tusen innbyggere, fremfor å prioritere dette forslaget.

Disse medlemmer merker seg at regjeringen Støre velger å fremme et 26-siders lovforslag for å innføre kjønnsnøytrale yrkestitler, i stedet for å jobbe målrettet for å få opp oppklaringsprosenten i politiet. Disse medlemmer mener at regjeringens prioritering av denne saken sier mer om hvor regjeringens fokus ligger, enn den faktiske verdien av det forslaget i seg selv tar opp.

Disse medlemmer understreker at regjeringen i stedet burde prioritert oppfølgingen av anmodningsvedtak nr. 755 (12. juni 2024), der Stortinget ba regjeringen «legge til rette for flerårige planer for politiet og komme tilbake i statsbudsjettet for 2025 med forslag om hvordan dette skal gjennomføres». Disse medlemmer påpeker at det nå har gått snart to år uten at en slik etterlenget langtidspan for politiet har blitt lagt frem.

Disse medlemmer finner det svært urovekkende at mens politiet står i en bemanningskrise av en slik dimensjon at man nå vurderer å la sivile bemanne ope-

rasjonssentralene, velger regjeringen å bruke tid og ressurser på kjønnsnøytrale titler. For disse medlemmer er det åpenbart at samfunnssikkerhet, politiets operative evne og trygghet for norske innbyggere burde vært prioritert høyere en kjønnsnøytrale betegnelser.

Disse medlemmer vil derfor stemme mot regjeringens forslag i denne proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser videre til at departementet legger til grunn at de aller fleste endringene er av rent terminologisk karakter og derfor ikke vil ha nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser. Den eneste konkrete kostnaden som er omtalt i proposisjonen, gjelder enkelte endringer i domstolenes saksbehandlingssystem, anslått til om lag 100 000 kroner, som skal dekkes innenfor gjeldende rammer. Disse medlemmer understreker på denne bakgrunn at Fremskrittspartiets bekymring for ressursbruk ikke har grunnlag i proposisjonen. Forslagene innebærer ikke at politiet skal binde operative ressurser til implementeringen.

Disse medlemmer legger til grunn at gjennomføringen, som ved andre tekniske og språklige oppdateringer av lovverket, skjer på en mest mulig kostnadseffektiv måte og innenfor ordinære administrative rammer. Disse medlemmer mener derfor at det ikke foreligger noe motsetningsforhold mellom å følge opp Stortingets vedtak om et oppdatert og kjønnsnøytralt lovspråk, og det viktige arbeidet med å styrke politiets bemanning, kapasitet og operative evne.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i politiloven og tvangsfullbyrdsloven m.m. (kjønnsnøytrale betegnelser)

I

1. I lov 20. juli 1893 nr. 2 om Stranding og Vrag gjøres følgende endringer:

§ 11 skal lyde:

§ 11

Vedkommer godtgjørelsen eller erstatningen etter §§ 1 og 5 skip eller gods, blir den som andre kostnader å dekke av dette. Erstatning for ytelser m.m. til skipbrudne som nevnt i § 5 utredes av staten. Det samme gjelder

godtgjørelse etter § 1 når den ikke kan dekkes av de bergete eller strandete ting.

§ 13 oppheves.

2. I lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene gjøres følgende endringer:

§ 27 sjettede ledd første punktum skal lyde:

Namsfogden er sekretariat for forliksrådene i sitt distrikt.

§ 63 første ledd skal lyde:

Namsfogden er hovedstevnevitne i sitt distrikt.

§ 63 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Med politimesterens samtykke kan det oppnevnes hjelpestevnevitner fra *andre politistasjoner* i *namsfogdistriktet*.

§ 163 a annet ledd skal lyde:

Følgende myndigheter kan foreta forkynning etter første ledd: de alminnelige domstoler, jordskifterettene, Forbrukerklageutvalget, Husleietvistutvalget, Pareringsklagenemnda, fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker, påtalemyndigheten, *namsfogder* og statsforvaltere.

§ 213 fjerde ledd skal lyde:

Spørsmål om ansvar i anledning av en sak om tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring for *namsfogden* kan bringes inn for tingretten.

3. I lov 21. juli 1916 nr. 2 om vidners og sakkyndiges godtgjørelse m.v. gjøres følgende endringer:

§ 12 nr. 3 første punktum skal lyde:

Avgjørelser truffet av en *namsfogd* kan påklages til tingretten etter reglene i tvangsfullbyrdsloven § 5-16.

4. I lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonsaker gjøres følgende endringer:

§ 43 første ledd annet punktum oppheves.

5. I lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard gjøres følgende endringer:

§ 5 tredje ledd skal lyde:

På Svalbard er sysselmesteren *namsfogd*.

6. I lov 14. mars 1930 om landslott gjøres følgende endringer:

§ 6 tredje ledd oppheves.

§ 8 oppheves.

7. I lov 27. mai 1932 nr. 2 om vekslar gjøres følgende endringer:

§ 87 første og annet ledd skal lyde:

Protest tas opp av *namsfogden*.

Dersom det er nødvendig for at protesten skal kunne opptas i tide, kan *namsfogden* ta opp protest utenfor sitt distrikt.

8. I lov 29. mai 1953 nr. 3 om hittegods gjøres følgende endringer:

§ 11 oppheves.

9. I lov 5. mai 1961 om grannegjerde gjøres følgende endringer:

§ 17 annet ledd første og annet punktum skal lyde:

Når den eine grannen ikkje oppfyller gjerdehaldsskyldnaden, kan *namsfuten* lata den andre få fullmakt til å setja arbeidet i verk på *den fyrstnemnde sin* kostnad. Har kravet ikkje tvangskraft, skal *namsfuten* gjeva grannen høve til å seia si meining før *namsfuten tek avgjerd*.

10. I lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk gjøres følgende endringer:

§ 31 b fjerde ledd skal lyde:

Polittitjenestepersoner som ellers ikke har foreleggsmyndighet, kan gis myndighet til å utferdige forenklet forelegg.

§ 33 nr. 3 første ledd første punktum skal lyde:

Finner politiet at fører eller eier av motorvogn eller den som på eierens vegne har rådigheten over motorvognen med skjellig grunn er mistenkt for et straffbart forhold som kan medføre tap av retten til å føre førerkortpliktig motorvogn, kan en *polititjenesteperson* midlertidig tilbakekalle førerretten og ta førerkortet fra *vedkommende*.

11. I lov 8. juni 1967 nr. 3 om å setja i verk avtala 18 mars 1965 om løysing av tvistar mellom ein stat og borgarar i andre statar om investeringar gjøres følgende endringer:

§ 2 annet ledd annet punktum skal lyde:

Krav om fullføring vert framsett for *namsfuten*.

12. I lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter gjøres følgende endringer:

§ 44 fjerde ledd skal lyde:

Om anmerkning i patentregisteret eller i det særskilte register over europeiske patentsøknader av utlegg og arrest gjelder tvangsfullbyrdsloven § 7-19 niende ledd, jf. tvisteloven § 33-7 annet ledd.

13. I lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer gjøres følgende endringer:

§ 18 nr. 2 første punktum skal lyde:

Er skyldnerens bo under konkurs, gjeldsforhandling etter konkursloven, offentlig skifte, eller er det åpnet gjeldsforhandling etter gjeldsordningsloven, avbrytes ellers foreldelse når fordringshaveren anmelder fordringen i boet eller til *namsmyndigheten*.

14. I lov 8. februar 1980 nr. 2 om pant gjøres følgende endringer:

§ 1-6 tredje ledd første punktum skal lyde:

Ved namsutlegg i verdipapirer, innløsningspapirer eller enkle pengekrav skal avdrag og renter betales til *namsmyndigheten*.

§ 1-11 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Ved namsutlegg kan samtykket i stedet gis av *namsmyndigheten*.

15. I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker gjøres følgende endringer:

I følgende bestemmelser endres ordene «polititjenestemann» og «polititjenestemenn» til henholdsvis «*polititjenesteperson*» og «*polititjenestepersoner*»:

§§ 76, 130 a og 464.

I følgende bestemmelser endres ordet «politimann» til «*en polititjenesteperson*»:

§§ 176, 198, 206 og 216.

§ 55 a første ledd nr. 4 skal lyde:

4. *politistasjonssjefene*.

§ 67 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Politimesteren kan delegere påtalekompetanse til *politistasjonssjefer* til å overføre straffesaker for overtredelse av straffeloven §§ 268, 271, 321, 322, 323, 326, 334, 339, 342, 351, 352 tredje ledd, 353 og 373 til megling i konfliktrådet dersom dette er nødvendig.

§ 218 første ledd første punktum skal lyde:

Beslutningen settes i verk av politiet eller *namsfogden*.

§ 230 tredje ledd første punktum skal lyde:

Selv om et vitne ikke har forklaringsplikt etter første eller annet ledd, plikter vitnet etter innkalling å møte på *politistasjon* i det politidistrikt hvor *vitnet* bor eller oppholder seg for å avklare om *vedkommende* er villig til å forklare seg for politiet.

§ 237 første ledd tredje punktum skal lyde:

Ved begjæring fra *en politistasjonssjef* prøver retten likevel fullt ut om begjæringen er tilstrekkelig begrunnet.

16. I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr gjøres følgende endringer:

§ 5 a nr. 3 første punktum skal lyde:

Avgjørelser som gjelder forretninger som nevnt i kapittel 4 og § 25 hos *namsfogden* eller hos en særskilt *namsmyndighet*, kan påklages til tingretten etter reglene i tvangsfullbyrdelsesloven § 5-16.

§ 14 første ledd annet punktum skal lyde:

Det betales ikke gebyr for begjæring om utlegg for underholdsbidrag mv. og for tvangsbot etter barnelova § 14-5 eller når en kommune fremsetter en beslutning om utleggstrekk for *namsfogden* etter tvangsfullbyrdesloven § 2-17.

§ 14 syvende ledd skal lyde:

Ved begjæring til *namsfogden* om utlevering etter tvangsfullbyrdesloven kapittel 13 betales 1,2 ganger rettsgebyret. Ved begjæring til *namsfogden* om fravikelse etter tvangsfullbyrdesloven kapittel 13 betales 1,25 ganger rettsgebyret og i tillegg 1,35 ganger rettsgebyret når tvangsfullbyrdelse blir gjennomført.

§ 14 ellefte ledd tredje punktum skal lyde:

Ved begjæring om utlegg etter tvangsfullbyrdesloven § 7-2 bokstav f kan *namsfogden* i særlige tilfeller kreve at gebyret etter første ledd første punktum betales forskuddsvis.

17. I lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs gjøres følgende endringer:

§ 80 fjerde ledd skal lyde:

Registrerings- og forseglingsforretningene kan overlates til *namsfogden* eller til en annen skikket person oppnevnt av retten.

18. I lov 8. juni 1984 nr. 59 om fordringshavernes dekningsrett gjøres følgende endringer:

I følgende bestemmelser endres ordet «namsmannen» til ordet «*namsfogden*»:

§ 7-3 a annet ledd og § 7-10 tredje ledd.

19. I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse gjøres følgende endringer:

Følgende steder endres ordene «namsmann», «namsmannen» og «namsmannens» til henholdsvis ordene «*namsfogd*», «*namsfogden*» og «*namsfogdens*»:

§§ 2-1, 2-2, 2-3, 2-4, 2-5, 2-6, 2-7, 2-8, 2-11, 2-17 fjerde til syvende ledd, kapittel 5 overskriften, §§ 5-2, 5-3, 5-4,

5-5, 5-6, 5-7, 5-8, 5-9, 5-10, 5-11, 5-12, 5-13, 5-14, 5-15, 5-16, 5-17, 5-21, 6-4, 7-3, 7-6, 7-7, 7-8, 7-9, 7-17, 7-18, 7-19, 7-20, 7-23, 7-26, 7-27, 8-3, 8-7, 8-8, 8-9, 8-10, 8-11, 8-12, 8-13, 8-14, 8-15, 8-16, 8-17, 8-18, 8-20, 8-21, kapittel 8 avsnitt III overskriften, §§ 8-24, 8-25, 9-4, 9-6, 9-7, 9-8, 9-9, 9-10, 9-11, 9-12, 10-5, 10-7, 10-8, 10-9, 10-11, 10-12, 10-13, 10-14, 11-8, 11-47, 11-50, 13-3, 13-7, 13-8, 13-10, 13-11, 13-12 og 13-14.

Følgende steder endres ordet «namsmenn» til ordet «*namsfogder*»:

§§ 5-2 og 5-7.

§ 1-8 femte ledd skal lyde:

Med en persons alminnelige verneting menes i denne loven den rettskrets eller det *namsfogddistrikt* hvor vedkommende har bopel eller slik tilknytning som nevnt i tvisteloven § 4-4 tredje til femte ledd. Den som har bopel i flere rettskretser eller *namsfogddistrikter*, har alminnelig verneting i alle disse. Den som ikke har kjent bopel, har verneting i den rettskrets eller i det *namsfogddistrikt* hvor vedkommende oppholder seg når en begjæring etter loven her meddeles. Har personen heller ikke kjent oppholdssted i riket, har vedkommende verneting i den rettskrets eller i det *namsfogddistrikt vedkommende* sist hadde kjent bopel eller oppholdssted, dersom saken gjelder en forpliktelse pådratt i Norge eller en forpliktelse som skal oppfylles i Norge.

§ 2-5 tredje ledd skal lyde:

Namsfogder og *namsfogdfullmektiger* blir ikke ugilde av den grunn at de selv har begjært tvangsfullbyrdelse av krav som det hører til deres tjenesteplikt å inndrive.

§ 2-9 annet ledd skal lyde:

For *namsfogdenes* adgang til å overlate gjøremål til sine underordnede gjelder politiloven § 29 annet ledd.

§ 2-10 tredje ledd skal lyde:

Ved tvangssalg av realregistrerte formuesgoder og adkomstdokumenter til leierett eller boret til *husrom* kan *namsfogden* oppnevnes som medhjelper i samsvar med bestemmelser gitt av Kongen. En *namsfogd* som oppnevnes som medhjelper, har ikke krav på godtgjørelse som medhjelper og har ikke plikt til å stille sikkerhet. Kongen kan gi nærmere bestemmelser om *namsfogdens* oppgaver og myndighet som medhjelper.

§ 2-17 første ledd første punktum skal lyde:

Dersom kommunen beslutter utleggstrekk, fremsettes beslutningen for den *namsfogden* som er kompetent til å etablere utleggstrekk mot skyldneren.

§ 7-21 annet ledd annet punktum skal lyde:

Hvis Innkrevingsmyndigheten ikke har krav i trekket, treffes avgjørelsen av den *namsfogden* som har kompetanse etter § 7-3 fjerde ledd til å etablere utleggstrekk.

§ 7-21 tredje ledd annet punktum skal lyde:

En *namsfogd* inntar oppfordring som nevnt i *namsboken*.

§ 11-43 skal lyde:

§ 11-43 *Gjennomføring av auksjonssalg*

Dersom salget skal skje ved auksjon holdt av *namsmyndigheten*, bestemmer retten om denne eller *namsfogden* skal holde auksjonen.

Skal *namsfogden* holde auksjonen, sendes sakens dokumenter til *namsfogden*, som forbereder og holder auksjonsmøtet.

20. I lov 17. juli 1992 nr. 99 om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner gjøres følgende endringer:

I følgende bestemmelser endres ordene «*namsmannen*» og «*namsmannens*» til henholdsvis ordene «*namsfogden*» og «*namsfogdens*»:

§§ 2-2, 2-3, 2-4, 2-5, 2-6, 2-7, 3-1, 3-2, 3-3, 3-4, 3-5, 3-6, 3-7, 4-1, 4-6, 4-7, 4-11, 4-12, 5-1, 6-1, 6-4, 7-1, 7-2 og 7-3.

§ 2-1 første ledd skal lyde:

Søknad om gjeldsforhandling fremsettes for *namsfogden* for den kommunen der skyldneren bor. Søknaden kan fremsettes elektronisk eller i papirform. For flere *namsfogddistrikter* i samme politidistrikt kan Kongen fastsette at søknader om gjeldsforhandling skal fremsettes for en av *namsfogdene*. Skyldnere som ikke er bosatt i Norge, jf. § 1-4 fjerde ledd, og skyldnere med adresesperre i Folkeregisteret, jf. folkeregisterloven § 10-4, kan fremsette søknad for den *namsfogden* Kongen har utpekt.

21. I lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart gjøres følgende endringer:

§ 3-52 første ledd skal lyde:

Særskilt tvangssalg av reservedeler til et utenlandsk luftfartøy kan gjennomføres etter begjæring fra en utleggshaver selv om foranstående heftelser som hviler på både reservedelene og luftfartøyet, ikke får full dekning, når kjøpesummen er minst to tredeler av reservedelens verdi som fastsatt av *namsfogden* og to rettsvitner med særlige forutsetninger for å ta del i verdsettelsen. *Namsfogden* kan til fordel for saksøkeren bestemme at de foranstående rettighetshavernes andel av kjøpesummen skal begrenses til to tredeler av kjøpesummen etter fradrag for omkostningene.

§ 14-32 femte ledd første punktum skal lyde:

Finner politiet at fører av luftfartøy med skjellig grunn er mistenkt for et straffbart forhold som kan medføre tap av retten til å føre sertifikatpliktig luftfartøy, kan en *polititjenesteperson* midlertidig tilbakekalle førerretten og ta sertifikatet fra *vedkommende*.

22. I lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten gjøres følgende endringer:

§ 95 første ledd første punktum skal lyde:

Arrest i skip kan bare besluttes dersom skipet befinner seg i eller ventes å komme til rettskretsen, eller *namsfogddistriktet* dersom *namsfogden* skal utpeke arrestgjenstanden.

23. I lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet gjøres følgende endringer:

I følgende bestemmelser erstattes uttrykket «politi- og lensmannsetaten» av «*politiet*»:

§§ 1, 18, 21 og 24 b.

§ 2 nr. 7 skal lyde:

7. utføre andre oppgaver som er fastsatt i lov eller som følger av sedvane, herunder oppgaver som i lov er lagt til *namsfogden*.

§ 8 første ledd innledningen skal lyde:

Politiet kan innbringe til *politistasjon* eller annet lokale som benyttes under *polititjenesten*

§ 16 annet ledd første punktum skal lyde:

Politidistriktene inndeles i *politistasjonsdistrikter*.

§ 17 skal lyde:

§ 17 *Namsfogden*

Politistasjonssjefen er *namsfogd* i sitt distrikt med mindre oppgaven som *namsfogd* ivaretas av et *namsfogdkontor* ledet av en *egen namsfogd*. *Distriktene* skal omfatte en eller flere hele kommuner. Kongen kan bestemme at *én politistasjonssjef* skal ivareta oppgaven som *namsfogd* for *flere politistasjonsdistrikter* i samme politidistrikt.

Namsfogd for Svalbard er sysselmesteren.

Kongen fastsetter hvilke *namsfogddistrikter* norsk kontinentalsokkel og norsk økonomisk sone hører til.

§ 20 a overskriften skal lyde:

Utenlandske polititjenestepersoner

§ 21 første ledd første punktum skal lyde:

Embetsmenn utnevnes og *polititjenestepersoner* ansettes i alminnelighet for å gjøre tjeneste i et politidistrikt eller i et av politiets særorganer.

§ 22 annet ledd annet og tredje punktum skal lyde:

Samtykke må ikke gis der det kan oppstå tvil om hvilken egenskap *vedkommende* opptrer i, eller om *vedkommendes* uavhengighet i tjenstlige saker. Samtykke må heller ikke gis der biervervet kan redusere *vedkommendes* evne eller mulighet til å utføre tjenesten forsvarlig.

§ 29 annet ledd skal lyde:

Departementet gir nærmere regler om i hvilken utstrekning *namsfogden* kan overlate sine oppgaver etter lov til sine underordnede.

24. I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 21-11 a niende ledd skal lyde:

Innkrevingsmyndigheten eller den Helsedirektoratet bestemmer, opptrer på vegne av staten ved tvangsforretning for *namsfogden* og annen rettslig inndrivning og sikring av krav som skriver seg fra direktoratets forvaltning av kapittel 5 samt forhandlinger etter gjeldsordningsloven.

25. I lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter gjøres følgende endringer:

§ 28 a fjerde ledd første punktum skal lyde:

Finner politiet at føreren eller eieren av en fritidsbåt, eller den som på eierens vegne har rådigheten over fritidsbåten, med skjellig grunn er mistenkt for et straffbart forhold som kan medføre tap av retten til å føre båtførerbevispliktig fritidsbåt, kan en *polititjenesteperson* midlertidig tilbakekalle førerretten ved å ta beslag av båtførerbeviset eller ved å ilegge kjøreforbud til person som ikke har plikt til å ha båtførerbevis.

§ 42 fjerde ledd skal lyde:

Polititjenesteperson eller *tolltjenesteperson* som ellers ikke har foreleggsmyndighet, kan gis myndighet til å utferdige forenklet forelegg.

26. I lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. gjøres følgende endringer:

§ 28 femte ledd skal lyde:

Polititjenestepersoner som ellers ikke har foreleggsmyndighet, kan gis myndighet til å utferdige forenklet forelegg.

27. I lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff gjøres følgende endringer:

§ 162 første ledd første punktum ledd skal lyde:

Den som ikke oppgir sitt navn, fødselsdato, fødselsår, stilling eller bopel til et stevnevitne, en *polititjenesteperson* eller annen offentlig myndighet som ber om

opplysningen som ledd i tjenesteutøvelsen, straffes med bot.

28. I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav gjøres følgende endringer:

§ 14-11 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Skattekontoret kan be tollmyndighetene, *politiet eller annen offentlig myndighet* om å gjennomføre avskiltingen.

29. I lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister gjøres følgende endringer:

§ 33-5 første ledd fjerde og femte punktum skal lyde:

Retten kan helt eller delvis overlate gjennomføringen til *namsfogden* i et hvilket som helst distrikt. Der som retten overlater til *namsfogden* å bestemme formuesgodet, kan den bestemme hvilket formuesgode *namsfogden* fortrinnsvis skal søke etter.

§ 33-5 annet ledd første og annet punktum skal lyde:

Om gjennomføringen av arrest gjelder tvangsfullbyrdsloven §§ 5-5 til 5-10, 5-13 til 5-16 og 5-19 til 5-22 og § 7-8 og § 7-9 *annet ledd* tilsvarende. Skal arrestgjenstand utpekes, gjelder også tvangsfullbyrdsloven §§ 7-17, 7-18 og 7-23.

§ 33-6 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Tvangsfullbyrdsloven § 7-9 *sjette ledd* og §§ 7-11 til 7-15 gjelder tilsvarende.

§ 33-7 annet ledd annet punktum skal lyde:

Om etablering av rettsvern m.m. gjelder tvangsfullbyrdsloven § 7-19.

§ 34-4 første ledd fjerde og femte punktum skal lyde:

Begjæring om gjennomføringstiltak som skal utføres av *namsfogden*, kan framsettes direkte for den *namsfogden* som utførelsen hører under. Framsettes begjæringen for retten, kan retten overlate til den *namsfogden* som utførelsen hører under, å utføre gjennomføringstiltak som krever at det holdes en forretning på annet sted enn rettens kontor.

§ 34-4 tredje ledd første punktum skal lyde:

For forretninger for gjennomføring som holdes på annet sted enn rettens kontor, gjelder tvangsfullbyrdsloven §§ 5-5 til 5-10, 5-13 til 5-16 og 5-19 til 5-22 tilsvarende.

30. I lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her gjøres følgende endringer:

I følgende bestemmelser endres ordet «polititjenestemann» til «*polititjenesteperson*»:

§§ 18, 21, 32, 103, 103 b, 104, 104 a og 106 a.

§ 21 a første ledd innledningen skal lyde:

Politiet kan holde tilbake en utlending eller innbringe vedkommende til *politistasjon eller annet lokale* som benyttes under polititjenesten når

31. I lov 26. mars 2010 nr. 8 om beskyttelse av varemerker gjøres følgende endringer:

§ 56 a annet ledd skal lyde:

Om anmerkning i varemerkeregisteret av utlegg og arrest i registrerte varemerker og varemerkesøknader gjelder tvangsfullbyrdsloven § 7-19 niende ledd, jf. tvisteloven § 33-7 annet ledd.

32. I lov 28. mai 2010 nr. 16 om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten gjøres følgende endringer:

§ 33 første ledd skal lyde:

Når det finnes rimelig og ikke medfører *uforholdsmessig* ulempe for andre interesser, kan det bestemmes at opplysninger i det enkelte tilfelle gis til bruk for forskning uten hinder av taushetsplikten i § 23.

33. I lov 15. mars 2019 nr. 6 om verdipapirsentraler og verdipapiroppgjør mv. gjøres følgende endringer:

§ 8-3 første ledd nr. 3 første punktum skal lyde:

Tingretten og *namsfogden* har rett til å få opplyst hvilke registrerte finansielle instrumenter som tilhører en saksøkt, en skyldner eller en person som er fratatt rettslig handleevne, og om det er øvrige begrensede rettigheter i disse.

34. I lov 18. desember 2020 nr. 146 om finansavtaler gjøres følgende endringer:

§ 6-9 annet ledd annet punktum skal lyde:

Det samme gjelder hvis kredittkunden har innledet gjeldsforhandlinger, har søkt om gjeldsforhandling etter gjeldsordningsloven for *namsfogden* eller det er åpnet konkurs i kredittkundens bo.

35. I lov 8. mars 2024 nr. 9 om universiteter og høyskoler gjøres følgende endringer:

§ 12-1 femte ledd annet punktum skal lyde:

Dersom en student ikke leverer vitnemålet eller annen dokumentasjon av resultater tilbake innen gitt frist, kan institusjonen kreve *namsfogdens* hjelp til tilbakelevering i samsvar med reglene i tvangsfullbyrdsloven kapittel 13.

§ 12-4 sjette ledd annet punktum skal lyde:

Dersom en student ikke leverer vitnemålet eller annen dokumentasjon av resultater tilbake til institusjonen innen gitt frist, kan institusjonen kreve *namsfog-*

dens hjelp til tilbakelevering i samsvar med reglene i tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 13.

36. I lov 25. april 2025 nr. 12 om innkreving av statlige krav mv. gjøres følgende endringer:

§ 28 første ledd skal lyde:

Innkrevingsmyndigheten gjennomfører utleggstrekk etablert av *namsfogdene* og utleggstrekk etablert av den selv etter bestemmelsene i kapittelet her.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. De enkelte bestemmelser kan settes i kraft til ulik tid.

Oslo, i justiskomiteen, den 12. mai 2026

Jon Engen-Helgheim

leder

Erik Hager

ordfører